

end et ganske betydningsløst Bierhverv for en Familie. Man maa ogsaa se paa dette Spørgsmaal under Hensyn til de almindelige Udstykningsbestræbelser. Det, der vanskeliggør og fordyrer Udstykningen, er nemlig i ganske særlig Grad det dyre Byggeri, Boligspørgsmaalet, men mange Huse med under 1 ha Jord kan i Virkeligheden yde et fortrinligt Bidrag til Udstykningsspørgsmaalets Løsning, idet det vil være langt billigere at yde Tillægsjord til disse, for saa vidt deres Beliggenhed muliggør det, end at udstykke paa bar Bund og skulle opføre Bygninger med alt Tilbehør. Jeg vil derfor tilraade, at man følger Lovforslaget paa dette Punkt. Jeg tror ikke, Spørgsmaalet bliver løst paa en tilfredsstillende Maade, ja, jeg tror ikke, der bliver Ro om det, før Grænsen kommer til at ligge der, hvor Lovforslaget har sat den. Jeg skal indrømme, at der kan være saa smaa Huse, at det maaske vil være praktisk at nedlægge dem, og at der ikke vil ske nogen Skade ved, at de forsvinder, men de maa saa kunne nedlægges efter praktiske, fornuftige og paa Erfaring hvilende Dispensationsregler. Det, jeg synes maa være Hovedsagen, er, at Opretholdelse af Huse betragtes som det normale og Nedlæggelse som det unormale, der skal særlig Tilladelse til.

Jeg ser ligeledes med Tilfredshed, at der i Lovforslagets § 2 er indføjet Stykke 2 af Kommissionsforslaget — det var udeladt i den tidligere Landbrugsministers Lovforslag. Dette Stykke fastsætter Regler for at give Jorden eller en Del af Jorden til en Ejendom i Brug til Andenmand; jeg tror, det er nødvendigt at have Regler herfor, hvis vi skal hindre altfor vidtgaaende Omgaaelser af Loven.

§ 4 i Lovforslaget vedrører Genoprettelsen af ulovligt nedlagte Brug, og denne Paragraf er ganske enslydende med, hvad Kommissionen foreslog; i det tidligere Lovforslag var der derimod udeladt enkelte Bestemmelser. Det hedder i Lovforslaget, at „saafremt den ulovlige Nedlægning er sket over 10 Aar inden denne Lovs Ikrafttræden, og Nedlægningen ikke skyldes den nuværende Ejer, er Landbrugsministeren dog bemyndiget til at frafalde Kravet om Brugets Genoprettelse“. Jeg forstaa særdeles godt, at denne Bestemmelse er sat ind, thi Meningen er jo, at man vil ramme dem, der paa ulovlig Maade har nedlagt Landbrugsejendomme i de senere Aar. Jeg er imidlertid ikke sikker paa, om Lovforslaget ikke paa dette Punkt har en vel kategorisk Affattelse. Man kunde jo tænke sig det Tilfælde — det foreligger vel ogsaa

—, at en Mand har nedlagt en Landbrugsejendom for 8—9 Aar siden f. Eks., han er senere død eller paa anden Maade over alle Bjerge, Ejendommen har skiftet Ejer flere Gange maaske, og den nuværende Ejer kan have erhvervet Ejendommen uden at ane, at der er foregaaet noget saadant med Ejendommen. I saa Tilfælde vilde det vel være for strengt at paalægge ham Forpligtelse til at oprette et nyt Brug. Jeg vil derfor spørge den højtærede Landbrugsminister, om han ikke kunde tænke sig indført Dispensationsregler, saa at man vel var i Stand til at ramme dem, der ulovligt har nedlagt Ejendomme og ved Salg søgt at unddrage sig Følgerne deraf, men at man paa den anden Side kunde undgaa at ramme dem, der var ganske uskyldige.

Hvad Lovforslaget om Jords Udstykning angaar, har den højtærede Landbrugsminister i § 14 fulgt et Mindretal i Kommissionen og indsat en Bestemmelse, som ikke fandtes i det forrige Lovforslag, nemlig den Bestemmelse, som har til Hensigt at hindre Opkøb af Jord fra mindre Gaarde til større. Begrundelsen er den, at det vanskeliggør Udstykning og fordyrer Jorden, naar en Besidder af en større Ejendom i saa stor Udstrækning, som det er ham muligt, køber Jord fra andre Ejendomme og lægger til sin egen. Det er ofte saa, at den Mand, som har en stor Landbrugsejendom, sidder taaleligt i det og har hele Maskineriet i Orden til at modtage mere Jord, kan give mere for Jorden end den, der skal købe til et mindre Landbrug, eller som skal bygge paa bar Bund; man har i hvert Fald mange Eksempler paa, at større Gaardmænd har købt Tillægsjord til ret høje Priser. Jeg anser derfor den her indsatte Bestemmelse for meget vigtig, og jeg vil haabe, det maa lykkes at faa dette Lovforslag ført igennem med denne Bestemmelse, som efter min Opfattelse i høj Grad vil være i Samfundets Interesse, set saavel fra et økonomisk som et socialt Synspunkt.

Angaaende det tredje Lovforslag, som særlig vedrører de sønderjydske Landsdele, vil jeg blot pege paa, at der i § 5 er stillet et Forslag i Overensstemmelse med Kommissionsbetænkningens Mindretal, som tager Sigte paa ganske det samme Forhold, jeg lige har omtalt vedrørende Lovforslaget om Jords Udstykning og Sammenlægning. De samme Betragtninger, jeg gjorde gældende overfor dette Lovforslag, kan jeg gøre gældende overfor det, der vedrører Sønderjylland.

Under Behandlingen af de tilsvarende